

Ukrainos universitetų dėstytojai ir gydytojai LSMU mokėsi teikti pagalbą ekstremaliomis sąlygomis

Kasos vėžio personalizuoto gydymo link: tyrėjų dėmesys – molekuliniams ir genetiniams tyrimams

Vieno agresyviausių virškinimo sistemos navikų – kasos vėžio – moksliniai tyrimai daugelyje pasaulio šalių pastaraisiais metais tampa prioritetiniais. Dažniausiai per vėlai nustatoma liga iki šiol neturi veiksmingai ligonių išgyvenamumą didinančių gydymo priemonių. Kasos vėžį įvairiais aspektais tyrinėja daug tarptautinių mokslo tyrimų grupių, tarp jų – mokslininkai iš Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU).

Rasa Masiokaitė

LSMU Komunikacijos tarnybos Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus Išorinės komunikacijos specialistė

Pasak LSMU MA Medicinos fakulteto Chirurgijos klinikos profesoriaus Žilvino Dambrausko, naujų galimybių pacientams atveria kuriami imunoterapijos ir kitus specifinius molekulinis mechanizmus veikiantys preparatai, tačiau gydymo atsakas – nevienodas. Todėl plačiau tyrinėjama žmogaus imuninės sistemos reakcija į kasos vėžį, vertinama, kaip, reguliuojant tam tikrus ląstelių parametrus, keičiasi atsakas į standartinę chemoterapiją.

»2

»3

Vokiečių studentų ir dėstytojų vizitas Slaugos klinikoje

»4

Anesteziologijos klinikai – įvertinimas pacientų saugos srityje

»8

LSMU mokslininkei įteiktas Lietuvos Garbės kraujo donoro apdovanojimas

Spalio 21 d. Prezidentūros Kolonų salėje vyko Garbės donorų apdovanojimų renginys, kurį organizavo Nacionalinis kraujo centras (NKC), jo metu buvo pagerbti 116 kraujo donorų iš visos Lietuvos. Renginio dalyvius pasveikino renginio globėja pirmoji ponė Diana Nausėdienė, sveikatos apsaugos viceministrė Danguolė Jankauskienė, NKC direktorius Daurmantas Gutauskas.

»4

Ukrainos universitetų dėstytojai ir gydytojai LSMU mokėsi teikti pagalbą ekstremaliomis sąlygomis

1» Dvidešimt Ukrainos dėstytojų ir skirtingų specialybių gydytojų iš Lvivo, Odesos, Bukovinos medicinos universitetų ir Užgorodo nacionalinio universiteto Medicinos fakulteto šią savaitę Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) mokėsi teikti pagalbą sunkias traumas patyrusiems pacientams. Į vieningo ir maksimaliai efektyvaus darbo karo sąlygomis metodus gydytojai gilinosi pagal amerikietišką ATLS kursą. Mokymų metu jie dalijosi ir savo patirtimi vykdant simuliacinius ir kitokius mokymus studentams, internams, rezidentams, karo medicinos gydytojams, kariams, policininkams, teritorinės gynybos savanoriams ir civiliams.

Tautvydas Bulvičius

LSMU Komunikacijos tarnybos
Vidinės ir išorinės komunikacijos
skyrius

Universiteto pagalba – tai, ko reikia

„Tai, ką mūsų sveikatos specialistai šią savaitę mokėsi Lietuvos sveikatos mokslų universitete, bus plačiai pritaikyta visoje Ukrainoje. Universiteto pagalba yra būtent tai, ko mums reikia, o šie mokymai mus tik priartina prie bendros pergalės.

Mokymai svarbūs ne tik profesinė prasmė – tai yra žmogiškojo ryšio stiprinimas ir investicija į mūsų tautų ateities santykius. Lietuviai ir ukrainiečiai – dvi draugiškos, demokratiškos tautos, o žmogiškasis ryšys yra šios draugystės pamatas“, – susitikime su mokymų dalyviais kalbėjo Ukrainos ambasadoriaus Lietuvoje patarėjas politiniais klausimais Viktor Hamotskyi.

Pasak LSMU prorektorius studijoms prof. Kęstučio Petrikonio, šiais mokymais siekiama dalytis patirtimi, kaip ekstremalių situacijų metu koordinuoti pagalbos suteikimo procesą sužeistiems žmonėms. „Tik tinkamas pagalbos organizavimas gali padėti išsaugoti daugybę gyvybių. Taip pat šie mokymai mums leidžia susipažinti su vis daugiau žmonių, kurie turi karo traumų patirties ir šiomis žiniomis ateityje galės pasidalyti su mumis. Ukrainos atstatymo metu šie ryšiai bus ypač svarbūs ir Universitetui. Šie mokymai ypač naudingi ir mums – su-

žinojome įvairių sričių dėstytojų ir Ukrainos universitetų patirtį vykdant studijas karo ar pafrontės sąlygomis“, – kalbėjo prorektorius.

Prof. K. Petrikonis dėkojo LSMU Tarptautinių ryšių ir studijų centrui, Ekstremaliosios medicinos katedrai ir skirtingų Universiteto ir Kauno klinikų padalinių vadovams, gydytojams bei dėstytojams, pravedusiems kursus ir dirbusiems pro bono, taip pat Ukrainos universitetų vadovams, kurie padėjo karo metu suorganizuoti svarbius mokymus tokiai didelei sveikatos specialistų komandai. Labai svarbus ir Ukrainos sveikatos apsaugos ministro, kuris suteikė asmeninį leidimą kursantams vyrams kirsti Ukrainos sieną ir atvykti į Lietuvą į šiuos mokymus, indėlis.

„Tikimės, kad tai didelio kelio užbaigiant ir laimint karą ir atstatant sugriautą Ukrainą pradžia. Šiuo metu jie kaunasi už mūsų laisvę, ateityje būsime bendrų veiklų part-

neriai“, – teigė prorektorius prof. K. Petrikonis.

Į Ukrainą grįš su specifiniais įgūdžiais

Pasak LSMU Ekstremaliosios medicinos katedros vedėjo prof. Dino Vaitkaičio, mokymai parengti pagal Amerikos chirurgų kolegijos kursą Advanced Trauma Life Support (ATLS), kurį LSMU su partneriais turi teisę dėstyti Lietuvoje, bet negali to daryti Ukrainoje. Kursas nustato tarptautinį standartą, kaip teikti pagalbą ypač sunkios traumos atveju, organizuoti traumos komandų darbą ir traumų sistemą. Mokymus iš dalies finansavo ir Mariaus Jakulio Jason fondas.

Dirbti ekstremaliomis sąlygomis LSMU mokėsi dėstytojai ir įvairių specialybių gydytojai iš Ukrainos: daugiausia chirurgai, taip pat ortopedai-traumatologai, pediatrai, vidaus ligų ir kitų sričių medikai.

Prof. D. Vaitkaičio žiniomis,

tarp dalyvių yra dirbusių fronte, karo veiksmų zonoje. Aštuoni iš Odesos atvykę gydytojai tiesiogiai susiduria su nukentėjusiais, kai kurie žmonės, teikdami pagalbą, patys dalyvavo kariniuose veiksmuose. Lvivo medicinos universiteto dėstytojai apmoko visus karius, vykstančius į karo zoną.

Bendradarbiauja nuo karo pradžios

„Mūsų kolegos iš Ukrainos pradėjo nuotolinius instruktorių mokymų kursus dar kovo mėnesio pradžioje ir mokė paprastesnių skubios pirmosios pagalbos veiksmų mūsų aplinkoje savo jaunesnius bendradarbius – paramedikus, slaugytojus, taip pat žmones, tarnaujančius kariuomenėje ir teritorinėje gynyboje. Iki šiol kiekvieną pirmadienį bendraujame su šių universitetų kolegomis ir dalijamės pasiekimų rezultatais, taip pat teikiame pagalbą bei patarimus vieni kitiems“, – kalbėjo prof. D. Vaitkaitis.

Apmokę jau per 8 tūkst. tautiečių, ukrainiečiai atvyko į LSMU kelti savo kvalifikaciją, įgyti papildomų kompetencijų ir pasidalyti savo patirtimi. Kurso pabaigoje tam, kad būtų patvirtinta kvalifikacija, visi dalyviai sėkmingai išlaikė egzaminą.

Darbas karo sąlygomis, pažymi prof. D. Vaitkaitis, kelia nuolatinį stresą, apsunkina pacientų išgyvenamumą. Sunku įsivaizduoti, kaip dirbti ligoninėje be vandens, elektros, šilumos, langų, prie ko pripratus civilizuotas pasaulis.

„Kad tam pasirngtum, reikia perlipti daug moralinių ribų, šiam dalykui reikia skirti dėmesio. Žmonės galvoja, kad svarbu žinios, bet čia svarbu ne žinios, o mokėjimas. Nesvarbu, kiek kartų būsite girdėję, kaip važiuoti dviračiu, nepabandę jūs to nepadarysite“, – kalbėjo LSMU Ekstremaliosios medicinos katedros vedėjas prof. D. Vaitkaitis.

»7

Kasos vėžio personalizuoto gydymo link: tyrėjų dėmesys – molekuliniams ir genetiniams tyrimams

1» LSMU Medicinos akademijos Virškinimo sistemos tyrimų instituto Chirurginės gastroenterologijos laboratorijos vadovas prof. Antanas Gulbinas įsitikinęs, jog labai svarbu šiuos tyrimus nuolat tęsti, vis naujomis žiniomis papildant bendrą šiuolaikinį kasos vėžio suvokimą, žinias apie ligos eigą, gydymą – kad po kurio laiko atsivertų galimybės sukurti veiksmingus vaistus ar naują gydymo strategiją.

Premija įvertinti mokslo darbai tęsiami

LSMU MA Chirurgijos klinikos chirurgai ir mokslininkai prof. Žilvinas Dambrauskas, prof. Antanas Gulbinas ir prof. Giedrius Barauskas prieš dvejus metus pelnę prestižinę Lietuvos mokslo premiją už 15 metų darbų ciklą kasos uždegiminių ir navikinių ligų molekulinio mechanizmo tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodų optimizavimo srityje.

Viena šios mokslininkų grupės tyrimų kryptį buvo ankstyvosios kasos vėžio diagnostikos gerinimas pasitelkiant radiologinius vaizdinimo tyrimus, kompiuterinę tomografiją, magnetinį rezonansą.

Kitą didelę mokslo tyrimų dalį sudarė molekuliniai kasos vėžio tyrimai. Jais siekta išsiaiškinti, ko-

Iceland Liechtenstein Norway grants

kie mechanizmai lemia kasos vėžio atsparumą standartiniam gydymui – chemoterapijai, spindulinei terapijai. Taip pat ieškota molekulinio pokyčių, kurie padėtų taikyti stipresnę poveikį turintį individualizuotą gydymą, pacientams pagerintų bendrą vaistų poveikį.

Šiandien profesoriai A. Gulbinas ir Ž. Dambrauskas, LSMU Medicinos fakulteto Virškinimo sistemos tyrimų instituto Chirurginės gastroenterologijos laboratorijos mokslo darbuotojai, dr. m. d. Aldona Jasikaitienė, dok. Darius Stukas, dok. Arenida Bartkevičienė tęsia svarbius kasos vėžio tyrimus kartu su tarptautine tyrėjų komanda.

Solidus mokslinis įdirbis, plačios mokslininkų grupės kompetencijos prof. Ž. Dambrausko vadovaujamai LSMU mokslininkų grupei padėjo tolesniems kasos vėžio moksliniams tyrimams laimėti Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybių (Islandijos ir Lichtenšteino

■ Prof. Žilvinas Dambrauskas, prof. Giedrius Barauskas ir prof. Antanas Gulbinas prieš dvejus metus pelnę prestižinę Lietuvos mokslo premiją.

bei Norvegijos 2014–2021 m. finansinių mechanizmų) finansavimą Baltijos mokslininkų grupių tyrimo projektams.

Šiuo metu, bendradarbiaujant su kolegomis iš Norvegijos, Estijos ir Latvijos, vykdomas Baltijos mokslininkų tyrimų programos projektas „AHR signalinio kelio slopinimas kasos vėžyje, siekiant pagerinti atsaką į gydymą PD-1/PD-L1 inhibitoriais

ir chemoterapiją per ELAV1 reguliaciją“.

Sunki liga gali ilgai tūnoti nepastebėta

Kasos vėžio tyrimai iki šiol pateikia nemenkų iššūkių. Tyrinėjant kitų rūšių piktybinius auglius, paprastai aptinkami keli vyraujantys ligos mechanizmai – genų pokyčiai, vėžinėms ląstelėms būdinga baltymų raiška. Kasos vėžys pasižymi tuo,

jog vienu metu veikia nepaprastai daug skirtingų mechanizmų, jų aptinkama keliolika ir ar net kelios dešimtys. Tai nulemia spartų ląstelių vartimą piktybinėmis, nepaprastai agresyvių išplitimą, metastazavimą į kitus organus.

Kartais net sakoma, kad kasos vėžys yra ne vieno organo, o viso organizmo sisteminė liga. Cirkuliuojančių kasos vėžio ląstelių aptinkama kraujyje, jos gali nukeliauti į kaulų čiulpus ar kitus organus, juose kurį laiką tūnoti, ir tik vėliau pasireikšti jau metastazėmis. Tai dažniausiai lemia itin blogą ligonių išgyvenamumą: diagnozavus ligą, vos apie 10 proc. žmonių išgyvena penkerius metus ir ilgiau, jei įmanoma pacientą operuoti ir vėliau skirti įprastinį onkologinį gydymą, tikimybė išgyventi penkerius metus išaugi iki 30–40 proc.

Kasos vėžys yra įveikęs nemažai pasaulyje žinomų, įtakingų žmonių. Nepaisant galimybių rinktis geriausius medicinos centrus ir moderniausius gydymo būdus, net pasaulyje garsūs žmonės nuo diagnozės nustatymo išgyveno tik apie vienus metus.

■ Tarptautinės mokslininkų grupės susitikimo akimirka.

■ Projekte atliekamų tyrimų įrangos dalis.

»5
6
Labai svarbu tyrimus nuolat tęsti – kad po kurio laiko atsivertų galimybės sukurti naujus vaistus ar naują gydymo strategiją.

LSMU mokslininkei įteiktas Lietuvos Garbės kraujo donoro apdovanojimas

1» **Dr. Valeryia Mikalayeva**
Vyresnioji mokslo darbuotoja

Lietuvos Garbės kraujo donoro apdovanojimą gavo LSMU Kardiologijos instituto Ląstelių kultūrų laboratorijos vyresnioji mokslo darbuotoja Valeryia Mikalayeva. „Neatlygintinai dovanoti kraują pradėjau vos sulaukusi 18 metų. Donorystė

tė suteikia gyvenimui prasmę, kai esi reikalingas ir gali gelbėti gyvybes. Darbas LSMU suteikia tam tikros atsakomybės prieš kitus, noro rodyti pavyzdį savo elgesiu“, – pasakoja V. Mikalayeva. Kasmet iš donorų surenkama keliasdešimt tūkstančių litrų kraujo, tačiau dažnai pasitaiko situacijų, kai dėl kraujo trūkumo stabdomos planinės operacijos, todėl kraujo donorystė yra gyvybiškai svarbi.

■ Dr. Valeryia Mikalayeva ir NKC direktorius Daumantas Gutasukas.

NKC nuotr.

Vokiečių dėstytojų ir studentų vizitas Slaugos klinikoje

Spalio 10–14 dienomis Slaugos klinikoje viešėjo gausi studentų ir dėstytojų delegacija iš Ravensburgo–Weingarteno taikomųjų mokslų universiteto. Šio vizito tikslas buvo susipažinti su slaugos studijų programa, slaugos studijų organizavimu universitete ir šalyje. Vokietijoje šiuo metu pradėta vykdyti slaugytojų rengimo reforma. Iki šiol Vokietijoje yra mažai universitetų, kurie turėtų 4 metų universitetines programas. Dominuoja profesinis rengimas. Ir, kaip pažymėjo universiteto rektorius, profesorius Thomas Spagele, slaugytojų rengimo sistema yra labai komplikuota ir neaiški.

Prof. Aurelija Blaževičienė
Slaugos klinikos vadovė

Rektorius, kaip ir jo kolegos, buvo sužavėti ir maloniai nustebinti slaugos programos studijų organizavimu bei taikomais metodais, tokiais kaip HybLab klasės klinikiniais įgūdžiams įsisavinti.

Vokietijos slaugos programos studentai visi jau dirbantys ir yra įgiję profesinį išsilavinimą.

Jie kartu su LSMU slaugos programos studentais analizavo skaitmeninių technologijų pritaikymą edukaciniame procese, buvo supažindinti su naujausiomis Slaugytojų tarptautinės tarybos patvirtintomis kompetencijomis, skirtomis ekstremalioms situacijoms valdyti. Mišrioje grupėje analizavimo simuliacinius atvejus ir ieškojo geriausių sprendimų būdų ekstremaliai situacijai suvaldyti.

Delegacijos dalyviai lankėsi įvairiuose Kauno klinikų skyriuose, slaugytojai juos supažindino su darbo specifika, atsakomybėmis ir profesinės autonomijos ribomis, kurias nustato medicinos norma.

Paskutinę vizito dieną grįžtamojo susitikimo metu visi studentai vienbalsiai kartojė, kad Universitetas, slaugos studijos ir mokslas padarė di-

džiulį įspūdį – tai jų siekiamybė. Jie kalbėjo, kad visi slaugytojai ir apskritai Lietuvos žmonės yra draugiški ir empatiški. Keletas iš studentų domėjosi galimybe grįžti ir atlikti klinikoje praktikas Kauno klinikose.

Su Rektoriumi ir slaugos programos koordinatore prof. Maria Mischo-Kelling susitarta dėl tolimo bendradarbiavimo ir bendrų projektų bei modulių programose.

Kasos vėžio personalizuoto gydymo link: tyrėjų dėmesys – molekuliniams ir genetiniams tyrimams

3» Piktybinių ligų dešimtuje pagal dažnumą kasos vėžys įvairiose šalyse šiuo metu užima 5–7 vietą – bet jau nerimaujama ir dėl ateityje galimo dar didesnio ligos paplitimo, nes ji dažniausiai ištinka vyresnio amžiaus žmones, o pasaulio šalių populiacijos sensta. Taip pat vis dažniau šis navikas diagnozuojamas ir jauname amžiuje.

Ateitis – personalizuotas gydymas

Viena perspektyviausių krypčių – vadinamoji personalizuota, tikslinė terapija, kai, remiantis sukauptais paciento duomenimis apie vyraujančius auglio – ar net pavienių kraujyje cirkuliuojančių auglio ląstelių – genetinius, molekulinis pokyčius, – parenkamas būtent tam pacientui tinkamas gydymas. Šiandien mokslas pažengęs tiek, kad jau sugeba tokias pavienės vėžio ląstelės „išgaudyti“, ištirti, suprofiluoti ir bandyti prognozuoti, kuriam gydimui galėtų būti jautresnis konkretus auglys.

Pasitelkiama taikinių arba biologinė terapija: pakitusias molekules aktyvinant, slopinant ar pakeičiant, ieškoma, kaip sumažinti piktybinio auglio ląstelių dauginimąsi, vešėjimą ar jį visiškai sustabdyti ir pagerinti atsaką į pagrindinį standartinį gydymą chemoterapija ar spindulinė terapija. Galima prognozuoti, kad šiuo perspektyviu keliu bus aktyviai einama ir toliau.

■ LSMU MA Chirurgijos klinikos chirurgas ir mokslininkas prof. Žilvinas Dambrasas.

Kuo įdomus naujasis kasos vėžio mokslo tyrimų projektas, kokias sprendžiate problemas? – paklausėme projekto vadovo prof. Žilvino Dambraso.

Mus domina žmogaus imuninės sistemos atsakas į auglį ir mechanizmai, apsaugantys navikines ląsteles nuo chemoterapijos preparatų ar spindulinės terapijos poveikio. Matome, kad kasos vėžys kai kuriomis savybėmis gerokai skiriasi nuo kitų navikų.

Viena projekto dalis, ties kuria šiuo metu esame susitelkę – imuninės sistemos atsako pokyčiai periferiniame kraujyje ir naviką infiltruojančiose imuninėse ląstelėse. Vertiname leukocitų populiacijų kiekių santykio pokyčius, analizuojame

biologiškai aktyvių medžiagų citokinų pokyčius, kuriuos gamina leukocitai, ir jų funkciją (galimybes išskirti toksiškas navikui medžiagas ir fagocitozę).

Taip pat vykdomė eksperimentus su navikinių ląstelių kultūromis – mėgintuvėlyje auginamomis piktybinio kasos vėžio ląstelėmis, vertiname, kaip, keičiant specifinių epigenetinės reguliacijos baltymų aktyvumą, keičiasi apsauginių molekulių raiška navikinėse ląstelėse ir jų reakcija į standartinę chemoterapiją. Jau matyti gerų rezultatų – atsaką galima pagerinti bent 20–40 proc.

Rengiamės vienam įdomesnių tyrimų etapų – *in vivo* eksperimentams su pelėmis, kurioms bus įsodintos genetiškai modifikuotos kasos vėžio ląstelės, formuojančios piktybinius navikus – vertinsime, kiek AHR (angl. *aryl hydrocarbon receptor*) ir ELAVL1 (angl. *ELAV like RNA binding protein 1*) molekulinio kelio reguliavimas keistų ligos eigą, progresavimą.

Kita svarbi projekto dalis – izoliuotose navikinėse ląstelėse ir pelių modelyje nustatytų genetinių ir molekulinų mechanizmų sugretinimas su žmogaus audiniuose ir ląstelėse nustatomais pokyčiais. Analizuojant operacijų metu gautus navikų pavyzdžius, bus mėginama identifikuoti pacientų, sergančių kasos vėžiu, grupę, kuriai galėtų būti taikoma personalizuota terapija AHR ir/ar ELAVL1 inhibitoriais.

Labai svarbu šiuos tyrimus

nuolat testuoti, vis naujomis žiniomis papildant bendrą šiuolaikinį kasos vėžio suvokimą, žinias apie ligos eigą, gydymą – kad po kurio laiko atsivertų galimybės sukurti veiksmingus vaistus ar naują gydymo strategiją.

Projektas „AHR signalinio kelio slopinimas kasos vėžyje, siekiant pagerinti atsaką į gydymą PD-1/PD-L1 inhibitoriais ir chemoterapiją per ELAV1 reguliaciją“ bus vykdomas iki kitų metų pabaigos. Projektu siekiama identifikuoti esamas arba sukurti naujas medžiagas, kurios blokuotų AHR aktyvumą ir pagerintų atsaką į chemoterapiją ir gydymą PD-1/PD-L1 inhibitoriais.

Į projektą susibūrė plačių ir įvairių mokslinių kompetencijų tarptautinė komanda – kaip vyksta darbai, kaip palaikote ryšį?

Prie projekto svariai prisideda mūsų, LSMU mokslininkų – praktikuojančių gydytojų, dirbančių kasos navikų srityje, klinikinė patirtis, galimybės naudotis tiriamųjų audinių banko medžiagomis. Svarbus ir ankstesnis mokslinis įdirbis ieškant molekulinį apsauginių mechanizmų ir galimybių, kaip pagerinti atsaką į standartinę chemoterapiją reguliuojant tam tikras ląstelių molekules.

Latvijos organinės sintezės instituto mokslininkai geba analizuoti sintetinių ir organinių molekulių erdvinę struktūrą, parinkti medžiagas, kurios slopintų arba aktyvintų tam tikrus receptorių bei molekules, iš Oslo universiteto prisijungė daug patirties iš Kanadoje vykdytų AHR molekulių tyrimų sukaupęs tyrėjas, Tartu universiteto mokslininkai taip pat turi reikšmingos patirties tiriant AHR molekulę ir kitus piktybinius auglius.

AHR molekulė mums išlieka labai įdomi, nes ji susijusi ir su mūsų tirtų molekulinį mechanizmų, apsaugančių navikines ląsteles nuo chemoterapijos poveikio, reguliavimu.

Įdomu tai, kad mes, visa tarptautinė mokslininkų grupė, projektą rengėme, teikėme, laimėjome finansavimą ir pradėjome tyrimus nuotoliniu būdu. Pirmą kartą gyvai susitikome pernai spalį Lietuvoje kelių dienų seminare ir aptarėme duomenis. Virtualiai daug bendraujame iki šiol, turime sistemą, kaip

keistis tyrimų rezultatais „debesyje“, kad juos matytų visa darbo grupė. Šiais metais jau surengta gyvų susitikimų Kaune ir Rygoje, gruodžio mėnesį planuojama surengti grupės mokymus bei rezultatų aptariamą Tartu universitete.

Pastebėjau, kad žmogiškųjų santykių prasme puiku bendrauti gyvai, diskutuoti, keistis idėjomis, išsakyti reikiamus taškus. Bet ir nuotolinis bendravimas, virtualus darbų organizavimas padėjo mūsų tarptautinei darbo grupei efektyviai susitvarkyti ir suvaldyti šitą didelį projektą.

Iki projekto pabaigos – dar daugiau nei metai, tačiau veikiau-siai jau kuriate ir tolesnius ateities planus?

Nedaug esama pavienių tyrėjų ar tyrimų grupių, kurios tikėtusi vienu projektu ar tyrimu radikaliai kažką pakeisti. Manau, labai svarbu toliau tęsti, plėtoti šiuos tyrimus, tad mūsų LSMU VSTI Chirurginės gastroenterologijos laboratorija neabejotinai sieks užsitikrinti tolesnį finansavimą, idealiau atveju – su tarptautine mokslininkų grupe įsijungus jau į didesnio masto europinį projektą.

Stabilus finansavimas labai svarbus, nes šiuolaikinių molekulinų, genetinių tyrimų kaštai dideli, ir, siekiant norima kryptimi plėtoti mokslinę veiklą, atlikti šiuolaikiškus, sudėtingus, brangius tyrimus, turime užsitikrinti pakankamai finansinių išteklių. Kartu didėja tikimybė tyrimo rezultatus publikuoti gerese-niuose, aukštesnio citavimo reitingo mokslo žurnaluose, tai labai svarbu ir mokslininkų grupės, ir Universiteto kaip mokslo įstaigos žinomumui.

Tad ateities tikslai – pragmatiški: nesustoti, teikti naujas paraiškas, tęsti kasos vėžio tyrimus, nes ši sritis mums atrodo be galo svarbi. Turime puikų įdirbį, mūsų grupėje dirba biologų, biochemikų, kurie įsigilinę, išmano nagrinėjamas problemas. Savo ruožtu šią tyrimų sritį svariai papildė mūsų klinikinė patirtis, įrodymais grįstos medicinos praktikos naujienos – tai atneša žinių apie įvairias metodikas, naujus molekulinis tyrimus, naujas mokslo tyrimų kryptis, ir gimsta naujos idėjos tyrimams, nauji tikslai ir uždaviniai, kuriuos ir sieksime įgyvendinti.

■ Akimirka iš tarptautinės mokslininkų grupės susitikimo.

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyas skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Algimantas TAMELIS, Medicinos fakulteto dekanas
Vita RIŠKEVIČIENĖ, Veterinarijos fakulteto dekanė
Rolandas STANKEVIČIUS, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanas
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms

LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:

Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128
Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 327264, vt. 5129

Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:

Austė ALEKSANDRAVIČIŪTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Jovita GUDELEVIČIŪTĖ

RĖMĖJAS:

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Raminta NAGELYTĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinės leidybos skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Išrinkta antroji Kauno klinikų Pacientų taryba

Spalio mėnesį kadenciją pradeda antroji Kauno klinikų Pacientų taryba, kuri veiks trejus metus. Ji sudaryta iš pacientų ir pacientų organizacijų atstovų, o jos pagrindinis tikslas – teikti ligoninės administracijai rekomendacinio pobūdžio pasiūlymus, kaip gerinti pacientų ir jų artimųjų patirtis Kauno klinikose. Pirmoji Lietuvoje Pacientų taryba įsteigta 2019 metais Kauno klinikose.

Strateginis tikslas

„Pacientų balsas yra labai svarbus, norint gerinti paslaugų kokybę ir sąlygas Kauno klinikose. Tai yra strateginis mūsų ligoninės tikslas“, – dėkodamas už savanorišką prisidėjimą prie šios prasmingos veiklos, sakė Kauno klinikų generalinis direktorius prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius.

I antrąją Pacientų tarybą viešosios atrankos būdu atrinkti penki nariai, atstovausiantys skirtingoms pacientų grupėms: Jūratė Budrienė, Rūta Dvylytė, Martynas Gedvilas, Irma Juodienė ir Eglė Leščinskienė.

Džiugina pokytis

Pirmojo posėdžio metu Tarybos pirmininke išrinkta Jūratė Budrienė. „Tęsiu veiklą jau antrojoje Kauno klinikų Pacientų taryboje, nes matau didžiulę prasmę, – kalbėjo J. Budrienė. – Labai džiugina matyti pasiekiamą rezultatą ir pokytį ligoninės paslaugų kokybės gerinimo srityje. Manau, kad galime nuveikti daug reikšmingų darbų.“

Antrosios Kauno klinikų Pacientų tarybos nariai sieks įgyvendinti naujas idėjas ir tęs jau pradėtus pirmosios Tarybos darbus. Pirmoji Pacientų taryba Kauno klinikų administracijai pateikė net 103 pasiūlymus,

Kauno klinikų nuotr.

iš kurių daugiau nei pusė buvo įgyvendinti arba šiuo metu yra įgyvendinami.

Išspręsta ne viena problema

Pirmosios Kauno klinikų Pacientų tarybos iniciatyva išspręsta ne viena pacientams ir jų artimiesiems opi problema, pagerintos sąlygos tiek stacionare, tiek konsultacijų pas gydytojus specialistus metu.

Daug dėmesio skirta socialinių darbuotojų bei psichologinių paslaugų prieinamumui gerinti, teikti siūlymai dėl pacientų saugumo, privatumo, socialinės gerovės, į šeimą orientuotos slaugos, gerintos sąlygos akliems ir silpnaregiams, judėjimo negalią turintiems pacientams, sudaryti „žalieji koridoriai“ onkologinėmis ligomis sergantiems pacientams ir kita. Daug dėmesio skirta vaikams, sergantiems retomis ligomis, jų šei-

mom, susisteminta informacija naujagimio besilaukiančioms šeimoms, stengiasi užtikrinti ligoninėje besigydančių pacientų fizinį aktyvumą pagal būklę.

Tikimasi, kad naujoji Pacientų taryba sėkmingai atstovaus pacientams, imsis naujų reikšmingų iniciatyvų įgyvendinimo, dar labiau gerins paslaugų kokybę pacientams, jų šeimoms ir artimiesiems Kauno klinikose.

Kauno klinikų inf.

Tarptautinė slaugytojų edukacijos konferencija Ispanijoje

Po pandeminės dvejų metų pertraukos į 8-ąją tarptautinę slaugytojų edukacijos konferenciją Ispanijoje susirinko gausus būrys (apie 800 dalyviai) slaugos mokslininkų ir praktikų iš įvairių pasaulio šalių aptarti aktualijų ir pasidalyti savo tyrimų rezultatais. Nuo studijų iki poveikio praktikai: transformuoti slaugytojų ir akušerių rengimą – pagrindinė konferencijos tema.

Prof. Aurelija Blaževičienė
Doc. Aurika Vanckavičienė

Laikmetis reikalauja keisti studijų procesą

Plenariniuose pranešimuose, kuriuos skaitė prof. Rodgeris Watsonas ir Amanda Kenny, žurnalų *Nursing Education Today* ir *Nurse Education in Practice* vyriausieji redaktoriai, skambėjo vieninga žinutė – laikmetis reikalauja transformuoti studijų procesą, taikant edukacines inovacijas, tai leistų įgalinti studentus teikti geriausią slaugos ir akušerijos priežiūrą.

„Tiek dėstytojams, tiek studentams yra svarbu turėti žinių ir įgūdžių. Ir, be abejo, teisingą požiūrį į klinikinę praktiką ir profesiją. Požiūris yra pamatas slaugytojų ir akušerių rengimo transformacijoje“, – kalbėjo prof. Kristina Garcia-Vivar.

Efektyviausias ir didžiausias pasitenkinimą keliantis mokymosi metodas – mišrus

Konferencijos sekcijoje „Edukacija, mokymasis ir vertinimas“ buvo pristatomos įvairios inovatyvios metodikos, kurios turėtų pa-

dėti studentams geriau įsisavinti teorines žinias ir jas transformuoti į praktinius įgūdžius. Buvo pristatoma daug žodinių ir stendinių panešimų apie mokymosi efektyvumą „gyvai“ ir nuotolinį mokymosi būdą. Visų mokslininkų gauti rezultatai panašūs: efektyviausias ir didžiausią pasitenkinimą keliantis mokymosi metodas – mišrus. Ir visi vienbalsiai sutiko, kad klinikiniai įgūdžiai turi būti lavinami simuliacinėse klasėse ir prie ligonio lovos.

Sekcijoje „Naujos technologijos, simuliacija ir socialinės medijos mokymosi procese ir praktikoje“ daug dėmesio skirta kaip suteikti grįžtamąjį ryšį besimokančiajam ir kad gauta informacija motyvuotų tobulėti, bet ne demotyvuotų. Australijos mokslininkai pristatė savo atliktą tyrimą apie audio grįžtamąjį ryšį studentams. Išvada: taip pateiktas grįžtamasis ryšys tampa labiau personalizuotas, geriau priimamas studentų, net jeigu jis ir nėra teigiamas.

Mokslas daro poveikį visoms gyvenimo sritims

Sekcijoje „Profesinis tobulėjimas ir lyderystė“ daug dėmesio

skirta slaugytojų lyderystei, naujų slaugytojų pritraukimui į darbo rinką ir ką tik baigusiųjų studijas išlaikymui.

Šioje sekcijoje Slaugos klinikos vadovė prof. Aurelija Blaževičienė ir doc. Aurika Vanckavičienė pristatė du stendinius pranešimus. Vienas – apie slaugytojų – lyderių įgalinimą baigus magistrantūros programas; o kitas – apie slaugos bakalauro programos studentų asmeninių ir profesinių vertybių transformaciją studijų metu.

Sekcijoje, skirtoje slaugos moksliniams tyrimams, daug dėmesio buvo skirta mokslinių duomenų pritaikymui praktikoje, mokslinių tyrimų slaugoje strategijoms bei didesnio slaugos mokslo ir mokslininkų matomumo.

Tyrimas nėra baigtas, kol nėra paskelbti ir paviešinti jo duomenys. Tačiau šiandien to jau nepakanka. Mokslininkai, politikai ir visuomenė turi dirbti, nes niekas jau neabejoja, kad mokslas daro poveikį visoms gyvenimo sritims, įskaitant ir transformaciją edukaciniame procese, – renginio pabaigoje sakė prof. Hugh McKenna, Ulsterio universiteto medicinos mokyklos dekanas.

■ Slaugos klinikos vadovė prof. Aurelija Blaževičienė (dešinėje) ir doc. Aurika Vanckavičienė pristatė du stendinius pranešimus.

Kas sieja inkstus ir smegenis?

Tai sudėtingas klausimas, kurį nagrinėja didelė mokslininkų grupė, dalyvaujanti tarptautiniame COST CONNECT projekte. COST – tai Europos valstybių bendradarbiavimas mokslo ir technologijų srityje (angl. European Cooperation in Science and Technology), dalyvaujant klinikistams, moksliniams tyrėjams ir novatoriams.

Prof. Inga Arūnė Bumblytė

CONNECT projektas skirtas kognityvinių (pažintinių) funkcijų sutrikimų tyrimams, sergant lėtinėmis inkstų ligomis (angl. *Cognitive decline in Nephro-Neurology: European cooperative target*, CONNECT). Seniai pastebėta, kad, sergant lėtine inkstų liga ir jai progresuojant, keičiasi pacien-

to asmenybė, vystosi įvairūs pažintinių funkcijų sutrikimai, bloginantys paciento gyvenimo kokybę ir trumpinantys išgyvenamumą. Neretai pasireiškia neurologinės komplikacijos – neuropatija, miego sutrikimai, mėšlungiai, traukuliai, įvyksta insultai. Lyginant su bendrąja populiacija, dažniau vystosi smegenų atrofija, greičiau mažėja baltosios smegenų

medžiagos. Šie pokyčiai smegenyse yra susiję su daug rizikos veiksnių. Labiausiai paplitęs aiškinimas – tai ureminių toksinų poveikis. Tačiau tyrinėjami ir kiti su lėtiniu inkstų nepakankamumu susiję veiksniai – mažakraujystė, vitamino D trūkumas, per didelė parathormono sekrecija, kraujagyslių kalcifikacija, kraujo-smegenų barjero sutrikimas. Keliami hi-

potezė, kad dializės procedūros metu daliai pacientų sutrinka smegenų autoreguliacija, sumažėja smegenų kraujo perfuzija. Tačiau mokslinių tyrimų šioje srityje dar labai trūksta. Kartu stebimas atotrūkis ir glaudesnio bendradarbiavimo poreikis tarp nefrologų ir neurologų. Būtent šiuos aspektus ir sujungia minėtasis COST CONNECT projektas, kuriame dalyvauja net 27 šalys.

Lietuvai atstovauja LSMU Nefrologijos klinikos vadovė profesorė I. Bumblytė ir Neurologijos klinikos vadovė profesorė D. Rastenytė bei jaunosios kartos atstovai, kuriems organizuojamos mokyklos ir mokslinės stažuotės. Per metus CONNECT mokslininkų grupė pa-

rengė net šešis apžvalginius straipsnius, kurių dalies bendraautorėmis yra ir LSMU atstovės.

Spalio pradžioje Rygoje vyko 16-oji Baltijos šalių nefrologų konferencija, kurioje prof. I. Bumblytė kartu su gydytoja nefrologe J. Kurganaite pristatė pranešimą apie sąsajas tarp inkstų ir smegenų, vykdomus neinvazinius smegenų tyrimus dializės metu, kognityvinių funkcijų ištyrimo ypatumus ir jų sutrikimų reikšmę pacientams, sergantiems lėtine inkstų liga. Nustačius smegenų pažeidimo mechanizmus, įdiegus prevencines priemones, būtų galima pagerinti gyvenimo kokybę sergantiems lėtine inkstų liga, ypač – pacientams, gydomiems dializėmis.

Ukrainos universitetų dėstytojai ir gydytojai LSMU mokėsi teikti pagalbą ekstremaliomis sąlygomis

2» Pasiryžę padėti savo šaliai

Odesos nacionalinio medicinos universiteto Simuliacinės medicinos katedros vadovas ir dėstytojas Andriy Dobrovolskyi sako, kad Ukrainos medikai daro viską, ką gali, gydymui tiek karių, tiek sužeistų civilių.

„Negalime sulūžti, turime pasirūpinti tais, kuriems reikia medicininės pagalbos. LSMU mokėmės padėti sunkių traumų atvejais, tai labai įdomus, civiliams ir kovotojams naudingas kursas, susijęs su specifine pagalba traumą patyrusiems pacientams. Esame šiame puikiame mieste, įgyjame čia labai svarbių žinių ir įgūdžių, kuriuos panaudosime savo šalies labui“, – patikina A. Dobrovolskyi.

Jam antrino kolegė, lekt. Natalija Drobinska iš Danylo Halytsky Lviwo nacionalinio medicinos universiteto: „Norime patobulinti įgūdžius ir

tas žinias parvežti atgal į Ukrainą, kur perduotume savo studentams, gydytojams, kariams ir civiliams, kad jie žinotų, kaip išgelbėti savo ir kitų gyvybes. Taip norime padėti savo šaliai šiuo sunkiu laiku.“

Gydytojos teigimu, medikams labai svarbu žinoti, kaip dirbti komandoje. Kiekvienas žmogus yra skirtingas ir tam tikrais atvejais gali padaryti klaidų, bet turint vieną veiksmų seką, darbą galima at-

likti geriau, ypač gyvybės ir mirties situacijose.

„Sunku bendrai įvertinti padėtį Ukrainos ligoninėse. Mes netikėjome, kad tai gali įvykti, bet darome, ką privalome daryti, vėl ir vėl, ir tiki-

mės, kad situacija stabilizuosis. Negalime pavargti, turime dirbti. Kartais yra labai sunku, bet tai ne bėda, nes galime padėti gyventojams, kariams ir savo šaliai“, – padėtį Ukrainoje apibendrino N. Drobinska.

Anesteziologijos klinikai – įvertinimas pacientų saugos srityje

Kauno klinikos drauge su Lietuvos anesteziologų reanimatologų draugija (LARD) dalyvauja Europos anesteziologijos draugijos (ESAIC) projekte PRiPSAIC. Šio projekto pagrindinis tikslas – skatinti gydytojus anesteziologus reanimatologus dalytis žiniomis ir patirtimi apie pacientų saugą.

Svečiai iš Jungtinės Karalystės ir Suomijos

Viena iš projekto dalių – vizitai į Lietuvos ir užsienio valstybių ligonines, siekiant pasisemti gerosios pacientų saugos užtikrinimo patirties. Todėl spalio pabaigoje Kauno klinikų Anesteziologijos klinikoje lankėsi svečiai iš Jungtinės Karalystės ir Suomijos ligoninių. Kauno klinikų Anesteziologijos klinikos gydytoja anesteziologė reanimatologė Vilma Traškaitė-Juškevičienė teigia, kad vizito metu daug dėmesio skirta pacientų saugai perioperaciniu laikotarpiu. „Džiaugiamės, kad svečiai palankiai įvertino Kauno klinikose diegiamas iniciatyvas pacientų saugai užtikrinti būtent šiuo laikotarpiu“, – teigia V. Traškaitė-Juškevičienė.

Diegiamos įvairios iniciatyvos

Kauno klinikose nuolat diegiamos įvairios iniciatyvos, reikšmingai prisidedančios prie pacientų saugos užtikrinimo: operacijos metu pildomi saugios chirurgijos kontroliniai lapai, švirkštai žymimi ISO standartu atitinkančiais spalvotais lipdukais, standartizuojamos anesteziologinės komandos vietos, registruojami incidentai, rengiami ir atnaujinami kritinių būklių valdymo protokolai. „Visos šios iniciatyvos atitinka Helsinkio deklaracijos gaires, rekomenduojančias, kokius saugumo reikalavimus turime atitikti, norėdami tinkamai pasirūpinti pacientų, patiriančių anesteziją, saugą“, – pažymi klinikos gydytoja anesteziologė reanimatologė Aistė Urbonaitė.

Anot V. Traškaitės-Juškevičienės, perioperacinis laikotarpis – didžiausios rizikos laikotarpis, kurio metu įvykę net ir nedideli nesklandumai gali turėti reikšmingos įtakos paciento sveikatai. „Jis apima ne tik operaciją, bet ir laikotarpį prieš ir po procedūros. Svarbu suprasti, kad perioperaciniu laikotarpiu pacientu rūpinasi didelė medikų komanda, o kiekvieno komandos nario indėlis yra reikšmingas ir svarbus, todėl tam-

pa itin svarbu įdiegti saugiklius ir priemones, kurios padėtų užtikrinti sklandų procesą ir išvengti spragų kasdiniame darbe, – priduria gydytoja anesteziologė reanimatologė. – Stengiamės užtikrinti, kad pacientas būtų saugus ne tik kol jis prižiūrimas operacinėje, bet ir viso jo vizito ligoninėje metu.“

Puiki proga pasitikrinti

Gydytoja rezidentė Gintarė Vitkutė atkreipia dėmesį, kad šis pro-

jektas – puiki proga pasitikrinti, ar ligoninėje skiriama pakankamai dėmesio pacientų saugai. „Ruošiantis svečių vizitui, klinikoje buvo pildoma darbuotojų vertinimo ir pasitenkinimo darbu anketa. Beveik visi respondentai atsakė, kad jei taptų pacientais, Kauno klinikose jie jaustųsi saugūs. Tai – didelio komandos susitelkimo ir bendrų pastangų, siekiant užtikrinti pacientų gerovę, įrodymas.“

Kauno klinikų inf.

Šiuolaikinė farmacija: lūkesčiai, iššūkiai ir idėjos

Spalio 21 d. vyko tarptautinė farmacijos konferencija „Šiuolaikinė farmacija: lūkesčiai, iššūkiai ir idėjos. Ruduo 2022“. Konferencija dedikuota Lietuvos universiteto (LU) (iš kurio išaugo LSMU) šimtmečiui ir Lietuvos farmacijos muziejaus įkūrėjo doc. Alfonso Kaikario 100-osioms gimimo metinėms.

Lauryna Pudžiulytė, Jolita Stabrauskienė

LSMU MA Farmacijos fakulteto Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedra

Praėjusiais metais dėl pandemijos metu taikytų ribojimų rudens konferencija vy-

ko per nuotolį. Šiemet organizatoriai džiaugėsi gausiu dalyvių ir pranešėjų skaičiumi iš Ukrainos, Lenkijos, Latvijos, Kazachstano, JK, Taivano, Ispanijos, Turkijos, Serbijos, Estijos ir Lietuvos. Konferencija vyko tiesiogiai ir visą mėnesį dar vyks nuotoliniu būdu, dalyvavo daugiau nei 300 dalyvių.

» 11

Baltijos tyrimų programos projektas „Biodanga“ sėkmingai tęsiamas

LSMU Veterinarijos akademijos Maisto saugos ir kokybės katedroje įpusėjo Baltijos tyrimų programos projekto „BIODANGA: valgomo dangalo iš rūgščių išrūgų ultrafiltrato su biokomponentais bei biopakuotės panaudojimas probiotinio sūrio saugos ir kokybės užtikrinimui“ vykdymas. Projekto vykdymo grupė – prof. Mindaugas Malakauskas (vadovas), prof. Loreta Šernienė ir doktorantai Justina Milerienė, Agnė Vasiliauskaitė bei Elvidas Aleksandrovas, LSMU) kartu su Latvijos (doc. dr. Sandra Muizniece-Brasava, Latvijos gyvybės mokslų ir technologijų universitetas), Estijos (dr. Epp Songisepp, BioCC OÜ) ir Norvegijos (dr. Ida Rud, Nofima) partneriais pristatė projekto rezultatus Rygoje vykusioje maisto mugėje „Riga Food 2022“.

Prof. dr. Loreta Šernienė
Projekto vyr. mokslo darbuotoja

Tarptautiniame parodų centre vykusioje maisto mugėje „Riga Food 2022“ buvo pristatytas vykdomas projektas ir gauti tarpiniai rezultatai. Tyrimais nustatėme, kad šviežių ir brandinamų sūrų apsaugai skirtos valgomosios dangos ne tik pajėgios patikimai sumažinti mikrobinių sūrio taršą ir pratęsti sūrio galiojimo terminą, bet ir pagerinti sūrų juslines savybes. Derinant valgomąją dangą du biosuyrančią pakuotę apaiškėjo, kad biodanga padeda ilgiau apsaugoti sūrį nuo gedimo, ypač kai dangoje įterpiamos vietinės kilmės probiotinio tipo laktobacilos, pasižyminčios stipriu antimikrobinu poveikiu. Šiuo metu LSMU su Latvijos gyvybės mokslų ir technologijų universiteto partneriais ieško tinkamų biodangos ir biopakuotės derinių, tyrimus atlikdami Lietuvos, Latvijos ir Estijos sūrų gamybos įmonėse. Estijos

ir Norvegijos partneriai tiria inovatyvaus, biodanga padengto sūrio viršmus virškinimo metu, analizuodami

biodangoje ir sūryje esančių bakterijų išgyvenamumą, tarpusavio sąveikas bei poveikį žmogaus organizmui.

Pirmieji projekto rezultatai publikuojami tarptautinėje mokslinėje spaudoje ir bus pristatomi tarptautinėje maisto mikrobiologijos ir maisto saugos konferencijoje Dubline, Airijoje, gruodžio 1–2 dienomis.

35-asis ECNP kongresas

Spalio 15–18 d. Vienoje (Austrija) vyko Europos neuropsichofarmakologijos kolegijos (ECNP) kasmetinis kongresas, skirtas praturtinti mokslininkų ir klinikinių praktikų bendradarbiavimą ir pristatyti naujausius radinius neuropsichofarmakologijos srityje.

5700 dalyvių iš 94 šalių

Šiame kongrese, kaip ir praėjusiais metais, vyko hibridiniu formatu, dalyviai galėjo pasirinkti, kaip jame dalyvauti – nuotoliniu būdu ar susitikti gyvai. Kongresas pritraukė apie 5700 dalyvių iš 94 šalių, iš kurių gyvai renginyje dalyvavo keturi penktadaliai. Kongreso atidarymo kalboje ECNP prezidentė dr. Gitte Moos Knudsen akcentavo vieną pagrindinių ECNP kolegijos tikslų – vykdyti pažangiausius smegenų funkcijų ir žmogaus elgesio tyrimus,

kurie pagerins pacientų gydymą ir sustiprins visuomenės sveikatą.

ECNP yra viena iš pažangiausių Europoje tarpdisciplininių organizacijų, skirtų neuropsichofarmakologijos pasiekimams plėtoti, mokslo informacijai tarp šalių pasikeisti ir platinti bei jaunų mokslininkų veiklai skatinti.

Renginyje, skirtame smegenų veiklos sutrikimų gydymo naujovėms ir tyrimams, pristatyti moksliniai darbai.

» 14

Kauno klinikų medikai dalyvavo Baltijos šalių radiologijos kongrese

Spalio 6–8 dienomis Kauno klinikų Radiologijos klinikos medikai dalyvavo 8-ajame Baltijos šalių radiologijos kongrese, vykusiame Taline. Pasak Kauno klinikų Radiologijos klinikos Tomografijų skyriaus vadovo prof. Sauliaus Lukoševičiaus, šiame kongrese medikams suteikta galimybė pasidalyti informacija apie diagnostikos ir gydymo naujoves bei atnaujinti savo žinias.

■ Baltijos šalių radiologų asociacijų prezidentai (iš kairės: Estijos – M. Reim, Latvijos – M. Radzina, Lietuvos – S. Lukoševičius). *Asmeninio archyvo nuotr.*

■ Baltijos šalių ir Ukrainos radiologų asociacijų prezidentai (iš kairės Estijos – M. Reim, Ukrainos – T. Yelinska, Latvijos – M. Radzina, Lietuvos – S. Lukoševičius). *Asmeninio archyvo nuotr.*

„Kongrese daug pranešimų skirta dirbtinio intelekto pritaikymui radiologiniuose tyrimuose, radiologijos atečiai ir informacinių technologijų taikymui šioje srityje. Čia dalyvavę Radiologijos klinikos medikai išmoko naujų gydymo ir diagnostikos procedūrų, kurias planuojame taikyti savo kasdienėje klinikinėje veikloje, tirdami ir gydant Kauno klinikų pacientus“, – pasakoja prof. S. Lukoševičius.

Kongreso metu pasidalyta Kauno klinikų inovacijomis, tai-

komomis radiologijos srityje. Profesorius priduria, kad paskaitas ir pranešimus skaitė ir radiologijos technologai, kurie pristatė Kauno klinikose naudojamus diagnostikos ir gydymo protokolus, ypač ūmaus galvos smegenų insulto atveju.

„Kongreso metu vyko praktiniai užsiėmimai, kurių metu inovatyviomis technologijomis buvo galima atnaujinti savo įgūdžius atliekant kraujagyslių tyrimus intervencinės radiologijos srityje. Lankytojai ypač domėjosi stendais,

kuriuose buvo galima patirti 3D realybės įspūdžių“, – teigia prof. S. Lukoševičius.

8-ajame Baltijos šalių kongrese dalyvavo Kauno klinikų gydytojai radiologai, gydytojai radiologijos rezidentai, studentai, radiologijos technologai, diagnostinės įrangos ir kontrastinių preparatų gamintojai ir jų atstovai. Iš viso renginyje dalyvavo daugiau nei 700 dalyvių iš įvairių pasaulio valstybių.

Kauno klinikų inf.

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO SENATO POSĖDIS 2022 M. SPALIO 27 D.

NUTARIMAI

Vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – LSMU) statuto (Žin., 2010, Nr. 81-4231; 2012, Nr. 81-4227, i. k. 1121010NUTA00XI-2147) 37 punkto 6 papunkčių ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto pedagoginių ir garbės vardų suteikimo nuostatais (patvirtintais 2014 m. gegužės 16 d. Senato nutarimu Nr. 46-15, aktuali redakcija nuo 2021 m. sausio 21 d., Senato nutarimas Nr. 145-03), Senatas **nutaria suteikti**:

- doc. Aušrai Mongirdienei – profesoriaus pedagoginį vardą ir išduoti atestatą;
- dr. Kęstučiui Stašaičiui – docento pedagoginį vardą ir išduoti atestatą.

Vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – LSMU) statuto (Žin., 2010, Nr. 81-4231, i. k. 1101010NUTA00XI-973) 37 punkto 15 papunkčių, LSMU rektoriaus teikimu ir slapto balsavimo rezultatais, Senatas **nutaria patvirtinti išrinktas**:

- prof. Idą Liseckienę Visuomenės sveikatos fakulteto dekaną pareigoms, 5 metų kadencijai, kurios pradžia 2022-11-03;
- doc. Laurą Malakauskienę Studentų reikalų tarnybos studentų dekaną pareigoms, 5 metų kadencijai, kurios pradžia 2022-10-28.

Vadovaudamasis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – LSMU) statuto (Žin., 2010, Nr. 81-4231, i. k. 1101010NUTA00XI-973) 37 punkto 15 papunkčių, LSMU rektoriaus teikimu ir slapto balsavimo rezultatais, Senatas nutaria patvirtinti išrinktą:

- prof. Dalių Malčių MA MF Vaikų chirurgijos klinikos vadovo pareigoms, 5 metų kadencijai, kurios pradžia 2022-11-24.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – Universitetas) senatas (toliau – Senatas), vadovaudamasis Mokslo ir studijų įstatymo (Žin. 2009, Nr. 54-2140; Žin. 2009, Nr. 61-0; Žin. 2009, Nr. 101-0, i. k. 1091010ISTA00XI-242) 28 str. 2 d. 14 p. ir 83 str. 6 d. 28 str. 2 d. nuostatomis, atsižvelgdamas į vieną iš pagrindinių Universiteto veiklos principų – studijų, mokslo, žmogaus ir gyvūno sveikatos priežiūros vienovę, bei į Universiteto strateginius tikslus – vykdyti aukščiausio lygio fundamentaliosius ir taikomuosius tyrimus ir kurti mokslo žiniomis grįstas technologijas bei rengti sėkmingus, globaliems iššūkiams pasirengusius absolventus, sukuriant tvarią ir patrauklią studijų ir darbo aplinką, kurioje dirbtų ir tobulėtų naują vertę kuriantys dėstytojai, **nutaria pavesti**:

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektoriui svarstyti rezidentų, kurie jau yra baigę vieną ar kelias rezidentūras ir įgiję gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją (toliau – Pretendentai), prašymus dėl mokesčio už studijas rezidentūroje sumažinimo (taip pat – ir visa apimtimi), jei yra visos šios sąlygos:

Pretendentų siekiama įgyti papildoma kvalifikacija išplėsi Universiteto galimybes strateginėse mokslinių tyrimų srityse ir prisidės prie studijų kokybės bei klinikinės veiklos plėtos;

Pretendentai yra motyvuoti įgyti papildomą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją ir dalyvauti Universiteto tyrimų bei studijų veikloje;

Rezidento prašymui tarpininkauja Universiteto padalinio, at-

sakingo už rezidentūros studijų programą, vadovas, prorektorius klinicinei medicinai ir Podiplominių studijų centro dekanas.

Nurodyti, kad Pretendentų prašymams vertinti rektorius gali sudaryti specialią komisiją.

Nustatyti, kad šio nutarimo nuostatos taikomos Pretendentams, studijas pradėjusiems 2022 m. arba vėliau.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau – Universitetas) senatas (toliau – Senatas), vadovaudamasis Mokslo ir studijų įstatymo (Žin. 2009, Nr. 54-2140; Žin. 2009, Nr. 61-0; Žin. 2009, Nr. 101-0, i. k. 1091010ISTA00XI-242) 28 str. 2 d. 8 p., siekdamas inicijuoti Universiteto statuto atnaujinimą dėl teisinio reguliavimo pokyčių ir bendruomenės lūkesčių, **nutaria sudaryti**:

1. Darbo grupę Lietuvos sveikatos mokslų universiteto statuto pakeitimo projektui parengti:

Pirmininkas – prof. Kęstutis Petrikonis, prorektorius studijoms;

Nariai: prof. Mindaugas Malakauskas, VA kancleris; prof. Vaiva Lesauskaitė, prorektorė mokslui; Aušrinė Amšiejūtė, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Teisės tarnybos vadovė; Viktorija Bučinskaitė, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninės Juridinės tarnybos vadovė; Ieva Petrutytė, LSMU studentų atstovybės prezidentė; Virginijus Kližentis, Juridinės tarnybos vadovas.

2. **Pavesti** darbo grupei parengti Statuto pakeitimo projektą iki 2023 m. kovo 1 d., kad šis galėtų būti pateiktas svarstyti Senato kolegijoje, Senate, Taryboje ir Universiteto bendruomenėje.

Prof. Jūratė Macijauskienė, Senato pirmininkė

Prof. Ramunė Morkūnienė, Senato sekretorė

Gerbiameji skaitytojai, informaciją, kurią pageidaujate paskelbti artimiausiam savaitraštyje „Ave vita“, reikėtų atsiųsti avevita@lsmuni.lt iki penktadienio 17 val. (jeigu penktadienis yra poilsio diena, lauktume iki ketvirtadienio 17 val.). Vėliau gautos medžiagos bus publikuojamos kitos savaitės numeryje.

„Ave vita“ redakcija

Mieli bendruomenės nariai, LSMU Akademinei leidybos skyrius profesionaliai ir kokybiškai teikia šias paslaugas: pažymėjimų, padėkų, blankų, vizitinių kortelių, skrajučių redagavimas, dizainas ir leidyba. Kreipkitės – ir mes padėsime!

LSMU Akademinei leidybos skyrius

El. paštas: leidyba@lsmu.lt

Šiuolaikinė farmacija: lūkesčiai, iššūkiai ir idėjos

8» Pagrindinis tikslas – sveikas žmogus

„Konferencija skirta Lietuvos universiteto šimtmečiui paminėti ir čia norėčiau sugrįžti 100 metų atgal – universitetas buvo įkurtas labai sunkiomis sąlygomis“, – kalbėjo Farmacijos fakulteto dekanė prof. R. Morkūnienė. – Universiteto įkūrijai buvo mokslo pradininkai Lietuvoje po ilgalaikės okupacijos ir po Pirmojo pasaulinio karo. Istorija – mūsų stiprybė ir Alfonsas Kaikaris savo gyvenimą paskyrė farmacijos istorijos tyrinėjimams“, – kalbėjo dekanė. Savo kalboje ji užsiminė apie svarbą ir glaudesnę bendradarbiavimą su kitais sveikatos specialistais, pabrėžė, kad pagrindinis tikslas – sveikas žmogus. Dekanė Ramunė Morkūnienė išreiškė palaikymą Ukrainai. „Mes labai palaikome Ukrainą kare su Rusija. Dėl invazijos žuvo dešimtys tūkstančių žmonių, žmonės neteko namų, o pabaigos nematyti.“

Dekanė palinkėjo, kad konferencija suteiktų naujų žinių, išpildytų lūkesčius ir padėtų rasti naujoms idėjoms.

Konferencijoje sveikinimo žodį tarė ir prorektorius prof. dr. Kęstutis Petrikonis. Visus dalyvius prorektorius sveikino susirinkus ir džiaugėsi galimybe tarpusavyje dalytis ne tik mokslo žiniomis, bet ir prisiminti universiteto istoriją. Prorektorius pažymėjo, kad universitetas šiemet yra tarp 801–1000 geriausių pasaulio aukštųjų mokyklų ir užima aukščiausią vietą iš visų Lietuvos universitetų. Antrus metus paėiliui pasiekiami aukšti tarptautiniai įvertinimai, pirmaujanti pozicija tarp šalies universitetų patvirtina LSMU studijų ir mokslo veiklos tvarumą. „Times Higher Education“ – vienas trijų prestižinių tarptautinių reitingų, vertinančių pasaulio universitetus. Daugiausia dėmesio skiriama studijų kokybei, moksliniams tyrimams ir mokslo veiklos įtakai pasaulyje. Vertinamas ir universiteto tarptautiškumas bei iš gamybos ar verslo sugeneruotos pajamos. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas puikiai įvertintas pagal visus šiuos rodiklius.

Vaistinininko vaidmuo visuomenėje

Į konferencijos atidarymą atvyko LR Sveikatos apsaugos ministerijos atstovė, ministro patarėja Alina Sakalauskienė. Ji pristatė pagrindines veiklas, jau pradėtus ir dar rengiamus projektus, kurie palengvins ne tik vaistinininkų, bet ir kitų sveikatos priežiūros specialistų darbus. Ministro patarėja priminė apie trijų Lietuvos universitetų gyvymą ir tolimesnę jų raidą, pasidžiaugė sugrįžusi į savo *Alma Mater*, kur įgijo farmacininko profesiją. A. Sakalauskienė savo kalboje pabrėžė, koks yra svarbus vaistinininko vaidmuo visuomenėje – tai ir mokslinis, analitinis, klinikinis darbas.

Vaistinininkus, gydytojus, slaugytojus, sveikos medicinos gyvenimo specialistus ir kitus konferencijos dalyvius sveikino ir Vaistų technologijų bei socialinės farma-

cijos katedros vedėja profesorė Jurga Bernatoniene. Ji pažymėjo, kad į šią konferenciją yra integruoti ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto studentų, magistrantų, doktorantų ir kitų mokslininkų atlikti moksliniai tyrimai, paminėjo imunoprofilaktikos svarbą. „Vaistinininkai sėkmingai kovojo ir vis dar kovoja su Covid-19 pandemija, todėl jų vaidmuo valdant infekciją yra be galo svarbus konsultuojant, parenkant vaistus, rekomenduojant maisto papildus“, – kalbėjo profesorė. Prof. J. Bernatoniene pakvietė dalyvius susipažinti su atnaujinta katedros infrastruktūra, kuri sėkmingai pritaikyta studijų ir mokslo procesui.

Naujausios mokslinės žinios

Bendrujų pranešimų sekcijoje buvo pristatomos naujausios mokslinės žinios apie infekcijas, virusus, imuniteto palaikymą ir formavimą, dermatologines problemas, skausmą, šlapimo takų infekcijas, miegą, venų ligas, farmacijos paslaugas Lietuvoje. Net 16 pranešimų skaitė Lietuvos ir užsienio profesoriai, gydytojai, vaistinininkai ir mokslininkai.

Mokslininkų sekcijoje pranešimus skaitė 14 pranešėjų: mokslininkai, studentai ir moksleiviai. Stendinių pranešimų sekcijose (jų buvo 35) mokslininkai bei studentai dalijosi savo moksliniais darbais ir diskutavo apie ateities planus.

Ypač konferencijoje buvo skatinami dalyvauti studentai ir doktorantai, geriausi jų pranešimai apdovanoti diplomais. Studentų kategorijoje už geriausius stendinius pranešimus buvo apdovanoti: 1 vieta – Rosita Stebuliaskaitė „Determination of the total phenolic content and the reducing activity *in vitro* of bee pollen in impact of different storage conditions“, 2 vieta – Edvinas Munius „The Effect of Oregano (*Origanum Onites L.*) Essential Oil on Glutathione and Malondialdehyde Concentrations in Mice Liver“, 3 vieta – Benas Ulozas „Stability evaluation of the phenolic content and antioxidant activity of medicinal rose hips and honey syrups“. Doktorantų kategorijoje už geriausius stendinius pranešimus buvo apdovanoti: 1 vieta – Joanna Potas „The effect of polyelectrolyte complexes formation on the swelling performance of chitosan/low methoxy amide-pectin – based multilayer films“, 2 vieta – Dovydas Gečys „Extracellular Vesicles from Adipocyte-derived Stem Cells Reduces Glioblastoma Cell Viability In Vitro“, 3 vieta – Gabrielė Vilckitytė „Polymeric films with lingonberry proanthocyanidins: composition, development, and application for wound-healing“.

Labai džiaugiamės ir jaunaisiais talentais – moksleivių darbais, už geriausią žodinį pranešimą 1 vieta buvo skirta Medai Surdokaitėi „Optimization of the Synthesis of the Fluorescent Dye “Nile Red”“ ir 1 vieta už stendinį pranešimą – Tajai Rusnei Zuozaitei „Darrow red dye synthesis“.

Farmacijos istorijos sekcijos

■ Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejaus muziejininkė doc. dr. V. Gudienė, doc. dr. Alfonso Kaikario dukra D. Kaikarytė, LR Sveikatos apsaugos ministerijos ministro patarėja Alina Sakalauskienė, Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros vedėja prof. dr. J. Bernatoniene, prorektorius studijoms prof. dr. K. Petrikonis ir Farmacijos fakulteto dekanė prof. dr. R. Morkūnienė.

Vaistinininkai vis dar kovoja su COVID-19 pandemija, todėl jų vaidmuo valdant infekciją yra be galo svarbus.

darbą moderavo prof. dr. Ramūnas Kondratas, Lietuvos mokslo istorikų ir filosofų bendrijos pirmininkas, ir Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejaus darbuotoja doc. Vilma Gudienė. Farmacijos istorijos sekcijos tema – „Pasaulio farmacijos muziejai ir jų kūrėjai“. Farmacijos istorijos sekcijoje buvo pristatyta 10 pranešimų – pranešėjai iš Lietuvos, Lenkijos, Turkijos, Serbijos ir Estijos.

Tarptautinė konferencija vakare persikėlė į Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejų tolesniems pokalbiams apie mokslą, pažangą, farmacijos ir Kauno istoriją. Muziejaus direktorius doc. Tauras Antanas Mekas šiltai priėmė svečius ir surengė ekskursiją po muziejų. Konferencijos svečiai žavėjosi ne tik Kauno miesto centrine dalimi – Rotušė, bet ir stebėjosi muziejuje esančia eksponatų gausa.

■ Prof. dr. L. Ivanauskas su svečiais iš Ukrainos.

LSMU atstovai dalyvavo 26-ajame Europos aukštųjų ergoterapijos mokyklų tinklo (ENOTHE) metiniame susitikime Sakartvele

Spalio 14–16 dienomis Tbilisyje, Ivane Javakhishvili valstybiniame universitete, vyko 26-asis ENOTHE – ergoterapijos aukštąsias mokyklas vienijančio tinklo metinis susitikimas. Šis jau nuo 1996 m. organizuojamas renginys skirtas aptarti profesinio ergoterapeutų parengimo problemas bei gerinti šios srities studijų standartus Europoje. Susitikime dalyvavo ir Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Ergoterapijos studijų programos atstovai.

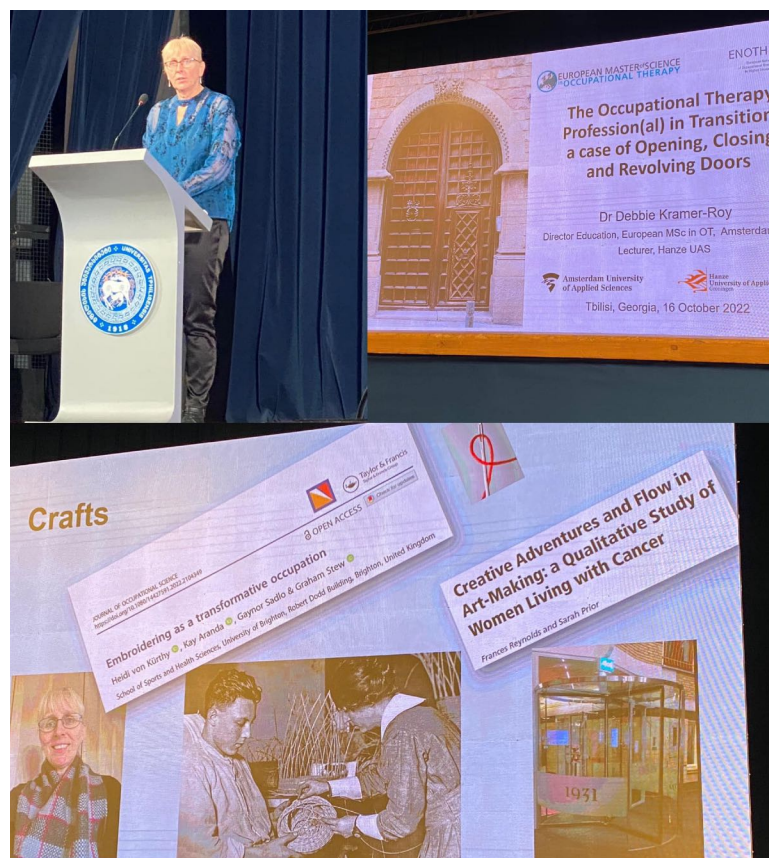
Erika Endzelytė
Doc. Dr. Sigita Mingaila

Šio susitikimo pagrindinė tema – „*Designing transitions: are we ready for the unexpected?*“. Renginys skirtas apšvarstyti laukiančius iššūkius pereinamuoju laikotarpiu. Diskutuota apie mokymo programų kūrimą ir įvairovę, jų atitikimą šiuolaikiniams socialiniams pokyčiams, praktikos organizavimą, mokslinių tyrimų kultūrą ir skaitmeninį priedumą bei aplinkos tvarumą. Daug dėmesio skirta ergoterapijos raidai ir galimybėms Sakartvele, nes ergoterapijos profesija dar žengia tik pirmuosius žingsnius ir jaučiamas didelis šios srities specialistų poreikis.

Dėl pandemijos ir sudėtingos geopolitinės padėties konferencija organizuota hibridiniu būdu – dalis dalyvių pranešimus pristatė virtualiai, buvo organizuojami seminarai, meistriško pamokos, diskusijos.

Prieš konferenciją vyko TUNING diena, buvo aptariama ergoterapeuto kompetencijų peržiūra pagal Europos kvalifikacijų sandaros lygmenį, profesinio identiteto ir autonomijos klausimai.

Susitikime pranešimą tema „Aukštojo mokslo kaita pasauliniame kontekste: pasekmės ergoterapijos studijų programų rengimui

ir vykdymui“ skaitė ir Tarptautinės TUNING akademijos prie Groningeno universiteto direktorius prof. Robert Wagenaar. ENOTHE iniciatyva TUNING kompetencijų peržiūrai buvo sudaryta darbo grupė. LSMU aktyviai dalyvauja ENOTHE tinklo, vienijančio per 100 aukštųjų

mokyklų, rengiančių ergoterapijos specialistus, veikloje. LSMU docentas dr. Sigita Mingaila yra ENOTHE valdybos narys.

Reabilitacijos klinikos dėstytoja Erika Endzelytė, atstovaujanti LSMU ergoterapeutams, šių metų konferencijoje pristatė pranešimą

apie Covid-19 pandemijos poveikį užsienio studentų veikloms, sveikatai ir gyvenimo kokybei. Generalinėje asamblėjoje dalyviams pristatyta metinė veiklos ataskaita, išrinkti nauji valdybos nariai.

„Džiaugiamės, kad po ilgos pertraukos mūsų kolegų ir dau-

giau kaip 150 kitų dalyvių galėjo susitikti pabendrauti ir pasidalyti profesine patirtimi gyvai! Sveikiname visus ergoterapeutus su Tarptautine ergoterapijos diena – spalio 27-ąją,“ – Universiteto ergoterapeutus sveikino doc. Sigita Mingaila.

Liga ar trauma – ne kliūtis gyventi kokybiškai ir savarankiškai

Spalio 27 d. paminėta Pasaulinė ergoterapijos diena. Ergoterapeutai padeda išlikti kaip įmanoma labiau savarankiškiems įvairaus amžiaus žmonėms, užklupus ligoms, patyrus įvairias traumas. LSMU MA Slaugos fakulteto Reabilitacijos klinikos lektorė dr. Jolita Rapolienė ragina visada pasinaudoti siuntimu pas ergoterapeutą, jei tokį „receptą“ išrašė gydytojas.

Jos ir kolegų praktikoje – daugybė sėkmės istorijų, kai, atrodytų, paprasti pratimai, išradingos rekomendacijos, mokslu pagrįsti patarimai ir priemonės padėjo pagerinti savijautą, gyvenimo kokybę, grąžino ar bent padidino savarankiškumą ir pasitikėjimą savimi. Beje, kalba eina ne tik apie judesius, bet ir apie uoslės atkūrimą.

Ergoterapeutė pacitavo jai įsiminusį pasakymą, kad „gydytojas gali išgelbėti gyvybę, o ergoterapeutas – gyvenimą“. „Per savo praktiką įsitikinau, kad ir su liga galima kokybiškai gyventi“, – teigė pašnekovė.

Kineziterapeutų veiklą daugelis žmonių jau žino ir yra patyrę. O kokios pagalbos galima sulaukti iš ergoterapeutų, kurių veiklos sritis taip pat yra reabilitacinė? – pasiteiravome J. Rapolienės.

Kineziterapeutas labiau siekia gerinti asmenų gebėjimą geriau judėti, atlikti tam tikrus judesius. Ergoterapeutas koncentruojasi į tai, kad žmogus sugebėtų pasiekti tam tikrą rezultatą atlikdamas kasdienes, darbinės ar laisvalaikio veiklas. Kol esame sveiki, nepatyrę traumų, neturime lėtinių ligų, dažniausiai net nesusimąstome, kiek kasdien dažniausiai automatiškai atliekame įvairių veiklų. Tarkime, prausiamės,

gaminame valgį, einame į darbą, turime savo pomėgių, vieni sportuojame, kiti keliaujame, rūpinamės šeima, augintiniais ir pan. Nutikus traumai, progresuojant ligai pakinta galimybė atlikti įprastiausius veiksmus. Čia į pagalbą ir ateina ergoterapeutas. Esame kasdienių, darbinų, laisvalaikio veiklų – jeigu kyla sunkumų jas atlikti – problemų sprendėjai.

Kam galite būti naudingi?

Kauno klinikose ergoterapeutai dirba Neuroreabilitacijos, Psichiatrijos skyriuose. Aš pati dirbu Ambulatorinės reabilitacijos skyriuje. Šią ir praėjusią savaitę daugiausiai sulaukiau pacientų, turinčių lėtinių ligų, paūmėjančių rudenį. Reumatoidinis artritas, sukeliantis sąnarių problemų, ypač apsunkina žmonėms atlikti jų įprastas veiklas. Daug žmonių atgena tunelinio riešo ar alkūnės kanalo sindromai. Jie kamuoja vis daugiau žmonių, ir vis jaunesnius. Mėškos paslaugą padarė karantinas, kai dirbdami nuotoliniu būdu žmonės darbo vietas buvo įsirengę kaip kam pakliuvo, nepaisydami ergonominių principų. Į mūsų kabinetą užsuka ir patyrę peties traumas, rankų kaulų lūžius pacientai. Daug besikreipiančių – sergantys cukriniu diabetu. Sveikiems žmonėms

Gydytojas gali išgelbėti gyvybę, ergoterapeutas – gyvenimą.

ergoterapeutas irgi turėtų ką patarti. Pavyzdžiui, kaip jau minėjau, ergonomiškas darbo vietos pritaikymas, padedantis išvengti sveikatos problemų, pavyzdžiui, nugaros skausmų, tunelinio riešo sindromo ir kt.

Kaip kasdienybę gali sujaukti cukrinis diabetas? Kokius gebėjimus jis sutrikdo?

Šios ligos komplikacija – sutrikęs rankos pirštų jautrumas, tampa sunku sučiupinėti daiktus, užsisegti sagas, siūti, atlikti kitus veiksmus, kuriems reikia pirštų vikrumo. Kai išlenda šios neuropatinės problemos, parodome, patariame, kokius pratimus reikia nuolat atlikti namuose tam, kad didėtų pirštų jautrumas, kad žmogui būtų lengviau prisitaikyti ir išlikti savarankiškam.

Smalsu, kokie pratimai didina pirštų jautrumą?

Tokiu atveju rekomenduojame naudoti masažinį kamuoliuką. Jis padės pagerinti plaštakos krau-

■ LSMU MA Slaugos fakulteto Reabilitacijos klinikos lektorė dr. Jolita Rapolienė.

jotaką. Jautrumo problemos kyla dėl nervų pažeidimų ir kraujotakos sutrikimo. Dar viena rekomendacija – parafino arba druskų vonelės. Kenčiant nuo tunelinio riešo kanalo sindromo padėtų masažinis kamuoliukas, pratimai rankų raumenų jėgai bei ištvermei palaikyti, didinti.

Viskas atrodo paprasta...

Dauguma priemonių yra paprastos. Pacientai kartais net juokauja, kad ergoterapeuto kabinetas ir jame esančios priemonės primena vaikų darželį. Mūsų tikslas – kad žmogus pratimus galėtų atlikti namų aplinkoje, nes svarbus praktikuojamosi dažnis, kad veiksmus galė-

tų atlikti teisingai ir taip lavintųsi. Patariame, apmokome, kaip ką daryti. Tačiau visi puikiai žinome, kad išėjęs iš gydytojo kabineto žmogus pats nusprendžia, ką jis darys su gautais patarimais, rekomendacijomis. Sau visada keliu tikslą – visą informaciją pacientui pateikti taip, kad jis manimi patikėtų. Deja, būna, ateina pacientas po pusmečio, ir matyti, kad tikrai nedarė jokių pratimų su ergoterapijos priemonėmis. Gaila, nes tokie pratimai, nors paprasti, bet yra ištisus veiksmingi ir gali į gerą pusę pakeisti paciento kasdienybę.

» 14

35-asis ECNP kongresas

9» LSMU Neuromokslų instituto komanda – prof. dr. Vesta Steiblienė, dr. Julius Burkauskas, dr. Vilma Liaugaudaitė ir doktorantė Agnė Stanytė, kartu su bendraautoriais kongrese pristatė stendinius pranešimus.

Prof. dr. Vesta Steiblienė prisideda prie ECNP fakulteto veiklos, vertindama jaunųjų kolegų mokslinius pranešimus, kurių šiemet kongrese buvo 1132. Darbai skirstomi į atskiras sekcijas nuo fundamentalųjų mokslų iki klinikinės praktikos, kartu įtraukiant tyrimų apžvalgas ir atvejų analizes. Geriausiai įvertintų darbų autoriai turėjo galimybę darbus pristatyti sesijų metu, buvo nominuoti „Geriausio stendinio pranešimo“ ir jaunojo mokslininko kelionės ap-

dovanojimais su finansine paskata.

Dr. Vilmos Liaugaudaitės ir bendraautorių darbe nagrinėtos Kompulsinio interneto naudojimo skalės, Probleminio interneto naudojimo klausimyno ir klausimo „ar interneto naudojimas trukdo Jūsų kasdieniam funkcionavimui?“ prognostinės vertės, siekiant nustatyti medicinos studentų depresijos ir nerimo simptomų riziką. Tyrimas atskleidė, kad Kompulsinio interneto naudojimo skalė geriausiai prognozuoja depresijos ir nerimo simptomus, nepaisant tiriamųjų amžiaus, lyties ir laiko, kuris praleidžiamas naudojantis internetu.

LSMU NI Elgesio medicinos laboratorijos doktorantė Agnė Stanytė kartu su bendraautoriais pristatė darbą, vertinantį lietuviškos septynių klausimų generalizuoto

nerimo skalės versijos (angl. *Generalized Anxiety Disorder-7, GAD-7*) psichometrinės charakteristikos asmenims, sergantiems nuotaikos ir nerimo sutrikimais. Nustatyta, kad klausimynas pasižymi tinkamomis psichometrinėmis charakteristikomis, vidiniu suderinamumu ir konstrukciniu validumu.

Gairės, padedančios įvertinti gydymui atsparius nerimo sutrikimų atvejus

LSMU NI mokslininkai prof. dr. Vesta Steiblienė ir dr. Julius Burkauskas ECNP kongreso metu organizuojamame teminiame Nerimo sutrikimų tinklo susirinkime aptarė galimybę kartu su kolegomis sukurti gaires, padedančias įvertinti gydymui atsparius nerimo sutrikimų

atvejus. Tokios gairės leis geriau suprasti, ar asmuo gavo nuoseklių įrodymais pagrįstą jo patiriamo nerimo sutrikimo gydymą. Identifikuoti tolesnes galimas pagalbos strategijas.

Po ECNP kongreso, spalio 19 d., vyko 18-as jungtinis ECNP obsesinio-kompulsinio ir susijusių sutrikimų tinklo (OCRN) bei Tarptautinio obsesinio-kompulsinio spektro sutrikimų koledžo (ICOCS) mokslinis susitikimas, kuriame kalbėta apie nelankstų mąstymą obsesinio-kompulsinio spektro sutrikimuose. Mokslinės kalbos buvo skirtos aptarti šio reiškio endofenotipą, klinikius sindromus ir iš to kylančias pasekmes visuomenės sveikatai.

Mokslinio susitikimo metu LSMU NI Elgesio medicinos laboratorijos doktorantė Agnė Stany-

tė pristatė stendinį pranešimą tema „Obsesinio-kompulsinio asmenybės sutrikimo bruožų ir subjektyvaus nuovargio ryšys tarp asmenų, sergančių nuotaikos ir nerimo sutrikimais“. Nustatyta, kad tarp asmenų, sergančių nuotaikos ir nerimo sutrikimais bei turinčių komorbidinę obsesinio-kompulsinio asmenybės sutrikimo diagnozę, obsesinio-kompulsinio sutrikimo bruožas nelankstumas buvo susijęs su aukštesniu fizinio nuovargio ir sumažėjusio aktyvumo lygiu, o didelis susirūpinimas detalėmis buvo susijęs su sumažėjusia motyvacija. Šis pranešimas jungtinio ECNP-OCRN ir ICOCS susitikimo metu buvo apdovanotas Herman Westenberg apdovanojimu.

LSMU MA NI Elgesio medicinos laboratorijos inf.

Liga ar trauma – ne kliūtis gyventi kokybiškai ir savarankiškai

13» Kokiais atvejais ergoterapeutų pagalbos rezultatas jaučiamas labiausiai?

Ergoterapija ypač rekomenduojama reumatoidinio artrito atveju. Ši liga yra progresuojanti, vieniems greičiau, kitiems lėčiau. Tam tikros veiklos sąnarių deformaciją tik paskatina, todėl akcentuojame, kad, pavyzdžiui, negalima gręžti skalbinių, pirštais sukti buteliuko kamštelio. Tam yra specialių techninių priemonių. Patariame, kaip prisitaikyti namų aplinką, kad žmogus galėtų kuo lengviau atlikti įvairias veiklas be kito pagalbos. Pavyzdžiui, kaip pačiam išsimaudyti? Esant sąnarių problemoms, tai yra sunkiausia veikla: įlipti į vonią, atsukti, nusireguliuoti vandenį, nusitrinti nugarą, išstovėti ir t. t. Palengvinti šiam ir kitiems veiksams yra sukurtos specialios metodikos. Paaiškiname, kaip viską daryti, kaip pritaikyti aplinką, rekomenduojame techninių priemonių, kurios labai palengvina atlikti veiksmus. Pavyzdžiui, šukos su pailgintu kotu žmogui, sergančiam artritu, padeda susišukuoti pačiam. Nereikia laukti, kol sušukuos kas nors iš artimųjų. Ši liga daugumai pažeidžia smulkiuosius plaštakos sąnarius, tampa sunku plaštaką suspausti į kumštį. Išėjimas – šukos ar šaukštas, peilis, šakutė su pastorinta rankena. Taip žmogus galės pats pavalgyti. Žmogaus gyvenimo kokybė labai priklauso nuo to, kiek jis gali pats save apsitarnauti. Priklausymas nuo kitų labai pakerta savi-vertę, sukelia bejėgiškumo jausmą. Įsivaizduokite, jei kaskart norint atsigerti reikėtų kieno nors prašyti pagalbos.

Nuo ko pradėdate konsultaciją?

Išsiaiškinu, ką žmogui sunkiausia atlikti, ko jis pats nebesugeba pasidaryti. Aptariame, ką ir kaip jis gali atlikti. Tuomet pereiname prie pratimų su ergoterapinėmis priemonėmis, kuriuos pacientas galės atlikti ir toliau namuose. Pavyzdžiui, paprasčiausiai užsegti skalbinių segtukus:

atliekant šį veiksmą, turi įsijungti visa ranka. Toks pratimas užtikrina, kad sąnarių amplitudė išliks nepakitusi arba kis lėčiau, kartu bus lavinamos plaštakos funkcijos. Paprastai sakant, ne taip greitai sustings sąnariai.

Žmogaus pritaikymo galimybės yra didžiulės, tereikia pasi- naudoti ergoterapeutų sukaup- tomis žiniomis?

Taip. Tačiau ištikus traumai, užklupus ligai, žmogus visų pirma turi pereiti įvairias psichologines stadijas, tam, kad norėtų, galėtų priimti pagalbą, išdrįstų priimti naują realybę. Motyvacija, atvirumas pagalbai leidžia pasiekti didelį savarankiškumo lygį net ir esant sudėtingoms situacijoms.

Koks artimųjų vaidmuo?

Neatsiejama reabilitacijos proceso dalis yra artimųjų, draugų palaikymas, pasireiškiantis ne visko darymu už pacientą, o paskatinimu, kad viskas jam pačiam vyks. Požiūris „jis pats neapsirengs, greičiau ir švariau bus, jeigu mes pamaitinsime, jis gi pats nesusišukuos“ nieko gero neduos. Leiskime daryti pačiam tiek, kiek gali. Taip įgūdžiai atsigauna, bus lavinami, žmogus ilgiau išliks savarankiškas, kiek tai įmanoma. Paraginkite nemesti arba grįžti į mėgstamas laisvalaikio veiklas, rasti naujų.

Ergoterapeuto pagalba vyresnio amžiaus žmogui: kuo svarbi, kokiais atvejais būtina?

Svarbu ne tik jau esamų problemų sprendimas, bet ir prevencija. Vyresnio amžiaus žmonėms galime padėti išvengti griuvimų, neretai pasibaigiančių traumomis, pavyzdžiui, net ir namuose. Mūsų labai reikėtų Alzheimerio, demencijos atvejais. Problema – ne visos socialinės globos įstaigos turi ergoterapeutus.

Jūs galite padėti susigrąžinti ir uoslę?

Taip. Viena įsimintinų istorijų, kai pacientas prašė kartu su uosle grąžinti jam Kalėdas. Kokios šventės, jeigu neužuodžia mandarinų kvapo? Pavyko! Uoslę laviname su eteriniais aliejais. Kartu laviname ir atmintį bei dėmesį. Ši trijulė vienas su kitu susiję. Tai yra ilgas procesas, daug namų darbų (gaminant maitą), bet tai irgi veikia. Esu susidūrusi ne tik su susilpnėjusia ar išnykusia uosle, bet ir su iškreipta, kai užuodžia tai, ko nėra, pavyzdžiui, atrodo, kad namuose – gamtinių dujų kvapas arba visur persekioja sugedusios mėšos kvapas.

Kiek šiuo metu yra prieinama ergoterapeuto pagalba?

Mums siunčia reabilitologai. Daugumoje Europos šalių ergoterapeutai ateina į paciento namus, ma-

Ergoterapeutas koncentruojasi į tai, kad žmogus sugebėtų pasiekti tam tikrą rezultatą atlikdamas kasdienes, darbinės ar laisvalaikio veiklas.

tydami esamą situaciją, konkrečiai pataria, kaip juos patogiau pritaikyti kasdieniam gyvenimui atsižvelgiant į paciento būklę. Tikimės, kad nuo ateinančios sausio 1-osios ergoterapeutas bus įtrauktas į mobiliosios

komandos gretas. Būtų išspręstas labai svarbus vyresnio amžiaus žmonėms klausimas dėl ergoterapeuto pagalbos namuose.

LSMU Komunikacijos tarnybos ir „Kauno dienos“ inf.

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSĄ EITI ŠIAS PAREIGAS 5 METŲ KADENCIJAI:

■ **Vyresniojo slaugytojo-slaugos administratoriaus** 1,0 et. Neurologijos klinikos Bendrajame personale (darbas Neurologijos skyriuje) (darbo užmokestis nuo 1708,02 Eur. už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai: aukštasis išsilavinimas – slaugos studijų baigimo diplomas, bendrosios praktikos slaugytojo licencija, ne mažesnis kaip 3 metų medicininis stažas, darbo patirtis sveikatos priežiūros įstaigoje.

Papildomos kompetencijos – privalumas: mokslo laipsnis (slaugos, visuomenės sveikatos, psichologijos, vadybos ir administravimo, teisės, ekonomikos), užsienio kalbų mokėjimas, papildomas profesinės kvalifikacijos kursų arba mokymų išklaušymas sveikatos politikos, vadybos ir administravimo srityse.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), veiklos planą pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki **2022-11-14**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Gydytojo neurologo** 1,0 et. Neurologijos klinikos Bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 2414,56 Eur. už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendencijoms: aukštasis universitetinis išsilavinimas, galiojanti atitinkama medicinos praktikos licencija.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki **2022-11-14**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

Aušrinė Amšiejūtė, Teisės tarnybos vadovė, veikianti 2018-11-29 sveikatos apsaugos ministro įsakymo Nr. V-1364 pagrindu

■ **Slaugos koordinavimo tarnybos vadovo pavaduotojo** 1,0 et. Slaugos koordinavimo tarnyboje (darbo užmokestis nuo 3581,08 Eur. už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendencijoms: pretendentai turi atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gegužės 10 d. įsakymo „Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų, jų padalinių ir filialo vadovams keliama kvalifikaciniai reikalavimai“ Nr. 574 keliamus kvalifikacinius reikalavimus.

Baigtos ne žemesnės kaip universitetinės biomedicinos mokslų studijų sritys slaugos, visuomenės sveikatos, reabilitacijos studijų krypčių ar socialinių mokslų sritys teisės, vadybos ir verslo administravimo, viešojo administravimo, ekonomikos studijų krypčių išsilavinimą bei

ne mažesnę kaip 3-jų metų administracinio darbo patirtį. Mokslinis laipsnis yra privalumas.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, veiklos planą pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki **2022-11-14**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Informacinių technologijų tarnybos Kompiuterinių darbo vietų skyriaus vedėjo** 1,0 et. Informacinių technologijų tarnyboje (darbo užmokestis nuo 3051,56 Eur. už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendencijoms: pretendentai turi atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gegužės 10 d. įsakymo „Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų, jų padalinių ir filialo vadovams keliama kvalifikaciniai reikalavimai“ Nr. 574, II skyriaus 17 punkte bei III skyriuje nurodytus kvalifikacinius reikalavimus.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, veiklos planą pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki **2022-11-14**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Bendrosios praktikos slaugytojo** 0,5 et. Odos ir venerinių ligų klinikos Odos ir venerinių ligų stacionaro ir ambulatorijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 1259,51 Eur. už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendencijoms: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinės kvalifikacija ir galiojanti bendrosios praktikos slaugytojo licencija.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), pažymą iš „Ištariamųjų, kaltinamųjų ir nuistųjų registro, patvirtinančią, kad kandidatui nėra priimtas apkaltinamasis nuosprendis už nusikaltimus, nurodytus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje“ pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki **2022-11-14**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

Prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, Generalinis direktorius

Tokia žmogaus lemtis – plyksti ir vėl užgesti.
Tokia žemiška būtis – savo artimųjų netekti.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų filialo Onkologijos ligoninės administratore, gydytoją onkologę chemoterapeutę **Almą Barzdiene**, mirus mylimai Mamai, nuoširdžiai užjaučia darbuotojai.

HIBRIDINĖ MOKSLINĖ PRAKTINĖ KONFERENCIJA

VAISINGUMO IŠSAUGOJIMAS LIETUVOJE: DABARTIS IR PERSPEKTYVOS

2022 M. LAPKRIČIO 14 D., KAUNAS

- Dalyvaujant kontaktiniu būdu kviečiame atvykti į LSMU Farmacijos fakultetą, Naujaisių farmacijos ir sveikatos technologijų centrą, Sukilėlių pr. 13, Kaune.
- Dalyvaujant nuotoliniu būdu lauksime Jūsų prisijungiant prie renginio transliacijos internete.
- Skirta gydytojams akušeriams ginekologams, chirurgams, vaikų chirurgams, endokrinologams, vaikų endokrinologams, medicinos genetikams, nefrologams, onkologams, šeimos gydytojams, urologams, vaikų ligų gydytojams, visų specialybių gydytojams rezidentams, embriologams, bendrosios praktikos slaugytojoms, akušeriams, audinių banko darbuotojams.
- Konferencijos dalyviams bus išduodami 5 akad. valandų el. kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai.
- Išankstinė registracija baigiasi lapkričio 10 d.
- Daugiau informacijos ir registracija: <https://reg.eventas.lt/VIL2022>

Sekretoriatas | EVENTAS | +370 686 44483 | lagd@eventas.lt | www.eventas.lt

LSMU MA Neurologijos klinika ir Neurologų draugija

Mokslinė praktinė konferencija

Neurologijos ruduo Kaune 2022 DAUGIAU DĖMESIO JUDESIŲ SUTRIKIMAMS

- Konferencija vyks kontaktiniu būdu 2022 m. gruodžio 2 d., LSMU Mokomajame laboratoriniame korpuse, Eivenių g. 4, Kaune.
- Skirta gydytojams neurologams, vaikų neurologams, neurochirurgams, FMR gydytojams, vidaus ligų gydytojams, šeimos gydytojams ir kitų specialybių gydytojams, kineziterapeutams.
- Konferencijos dalyviams bus išduodami LSMU el. kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai.
- Išankstinė registracija baigiasi lapkričio 25 d.
- Daugiau informacijos ir registracija: <https://reg.eventas.lt/NRK2022>

Sekretoriatas | EVENTAS | +370 686 44483 | registracija@eventas.lt | www.eventas.lt

VIEŠASIS PRANEŠIMAS

Lapkričio 15 d., antradienį, 13 val. LSMU MA Medicinos fakulteto Pulmonologijos klinikos lektorė dr. **Neringa Vagulienė** LSMUL Kauno klinikų Pulmonologijos klinikos 3052 auditorijoje skaitys viešąjį pranešimą „**Plaučių pažeidimas sergant COVID-19: diagnostika, gydymas ir išiešys**“. Maloniai kviečiame dalyvauti!

Lapkričio 22 d. 13 val. LSMU MA MF Akušerijos ir ginekologijos klinikos docentė dr. **Eglė Machtejevičienė** Akušerijos ir ginekologijos klinikos Didžiojoje auditorijoje (Eivenių g. 2, Kaunas) skaitys viešąjį pranešimą „**Retos gimtos vaisiaus diafragmos išvaržos ligos – kiek gali padėti vaisiaus medicina?**“. Maloniai kviečiame dalyvauti!

KONFERENCIJA „APITERAPIJOS NAUJOVĖS 2022“

Lapkričio 12 d. Lietuvos apiterapeutų asocijacija organizuoja tarptautinę Lietuvos apiterapeutų asociacijos (LAA) konferenciją „Apiterapijos naujovės 2022“ (Hotel Victoria, Miško g. 11, Kaunas). Daugiau informacijos: <http://www.apiterapija.eu/naujenes-56/LT/kvieciame-i-tarptautine-laa-konferencija-kaune--231.html>

DISERTACIJOS GYNIMAS

Gruodžio 20 d. 10 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kardiologijos instituto Posėdžių salėje (Sukilėlių pr. 15, LT-50103 Kaunas), viešame Biologijos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Vilmos Zigmantaitės** daktaro disertacija „**Širdies elektrolapių sudarymas stambiais gyvūnams in situ ir kvapiosios aniužės poveikio širdies ir kraujagyslių sistemai tyrimai**“ (gamtos mokslai, biologija – N 010).

Mokslinis vadovas – habil. dr. Jonas Jurevičius (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Konsultantas – dr. Audrius Kučinskas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, veterinarija – A 002).

Biologijos mokslo krypties taryba:

Pirmininkė – prof. dr. Vilmantė Borutaitė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Nariai:

prof. dr. Dainius Haroldas Pauža (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

prof. dr. Ilona Sadauskienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

prof. dr. Saulius Šatkauskas (Vytauto Didžiojo universitetas, gamtos mokslai, biofizika – N 011);

prof. dr. Michael Wendt (Hanoverio veterinarijos medicinos universitetas (Vokietija), žemės ūkio mokslai, veterinarija – A 002).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslo centras

PADĖKA

Kauno klinikų Chirurgijos klinikos Kasos, kepenų ir tulžies latakų skyriuje teko gydytis vos vieną savaitę, bet už gydymą būsiu dėkinga visą savo gyvenimą. Labai dėkoju Kauno klinikų Chirurgijos klinikos Kasos, kepenų ir tulžies latakų chirurgijos skyriaus vadovui, abdominalinės chirurgijos gydytojui doc. Tomui Varnagai už kasdienį aplankymą, padėrinantį žodį.

Ačiū vyr. slaugytojai-slaugos administratoriui Daivai Samajauskienei už visada skyriuje palaikomą tvarką, švarą, už nematomus, bet labai reikalingus darbus.

Bet didžiausia padėka mane operavusiems chirurgams Justui Žilinskiui ir Povilui Ignatavičiui. Ačiū už profesionalumą, palaikymą, padėrinimą, šiltus pokalbius. Gydytojai rezidentai R. Maželytė už šypseną ir nuoširdžius pokalbius. Labai ačiū operacinės darbuotojams, intensyvios palatos, reanimacijos slaugytojams, slaugytojų padėjėjoms bei valytojoms už jų nuoširdų rūpestį. Nei žvilgsniu, nei žodžiu, nei gestu nebuvo išreikštas nepasitenkinimas. Visą laiką lydėjo šypsenos, palaikymas, padėrinimas. Stebėjau jų neišsenkančią kantrybę. Dar kartą dėkoju visam kolektyvui.

Linkiu Dievo palaimos, tegul niekada nepavargsta Jūsų rankos ir širdys, kuriančios meilę, darbą ir gerį. Tegu sugrįžta visas gyvenimas, kurį Jūs išdalijate dvigubai ir visi sutikti Jūsų kelyje žmonės būna tik geri.

Birutė Sinkevičienė